

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Aika 16.04.2024 klo 12:00 – 14.15.

Paikka Rautavaaran kunnantalo, Koulutie 1, 73900 Rautavaara

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 9	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 10	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 11	Kannanotto hyvinvointialueuudistukseen	5
§ 12	Pohjoisen alueen vanhus- ja vammaisneuvostojen tapaaminen 30.4 lisämessä	8
§ 13	Pohjois-Savon hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisasihenkilö Laila Hytösen vierailuun valmistautuminen	9
§ 14	Kesäkuun lettukestien järjestäminen ja työryhmän valitseminen	10
§ 15	Muut käsiteltävät ja ilmoitusluontoiset asiat	11

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Kärkkäinen Maija	puheenjohtaja	
	Kainulainen Pentti	1.varapuheenjohtaja	
	Lukkarinen Ritva	jäsen	
	Taskinen Ritva	jäsen	
	Kuosmanen Elina	jäsen	
	Partanen Rauha	jäsen	
	Roininen Ilkka	jäsen	
	Diakonian viranhaltija	jäsen	
Muu	Erik Räsänen	Esittelijä ja pöytäkirjanpitäjä	

Allekirjoitukset

	Maija Kärkkäinen puheenjohtaja	Erik Räsänen pöytäkirjanpitäjä
Käsitellyt asiat	9 - 15	
Laillisuus ja päätösvaltaisuus	Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.	
Pöytäkirjan tarkastus	Pöytäkirja on tarkastettu 16.04.2024	
	Rauha Partanen pöytäkirjantarkastaja	Ilkka Roininen pöytäkirjantarkastaja
Pöytäkirjan nähtävilläpito	Pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa www.rautavaara.fi .	

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Vanhneuv 16.04.2024 § 9

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Vanhneuv 16.04.2024 § 10

Esittelijä	Vapaa-aika ja kulttuuripäällikkö Erik Räsänen
Päätösehdotus	Vanhus- ja vammaisneuvosto päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Etunimi Sukunimen ja Etunimi Sukunimen.
Päätös	Vanhus- ja vammaisneuvosto päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Rauha Partasen ja Ilkka Roinisen.

Kannanotto hyvinvointialueuudistukseen

Vanhneuv 16.04.2024 § 11

Valmistelija

Terttu Sorsa

Hyvinvointialueen Ikäihmisten neuvostolta on pyydetty lausunto PSHVA:n hyvinvointialueen palvelujärjestelmäuudistukseen. Lausunto on tarkoitus laatia Ikäihmisten neuvoston kokouksessa 17.4.2024. Laila Hytönen on avannut alustan nettiin kannanottoja varten.

Terttu Sorsa on valittu Rautavaaran kunnan vanhus- ja vammaisneuvoston edustajaksi Ikäihmisten neuvostoon ja toivoisi saavansa Rautavaaran vanhus- ja vammaisneuvoston kannanoton hyvinvointialueen palvelujärjestelmäuudistukseen. Kokoukset kuitenkin osuvat peräkkäisille päville, jolloin lausunto on jo viittä vaille valmis.

Oheisissa liitteissä on materiaalia, johon vanhus- ja vammaisneuvosto toivottavasti tutustua ennen kokoustanne 16.4. Rautavaaran vanhus- ja vammaisneuvostolta toivotaan eväitä Ikäihmisten neuvoston kokoukseen.

Terttu Sorsa esittelee itsensä ja hyvinvointialueen palvelujärjestelmäuudistusta. Uudistuksen tavoitteena on turvata peruspalvelut ja monistaa palvelutarjontaa esimerkiksi digipalveluiden ja kotiin tuotavien palveluiden myötä. Tavoitteena on myös ammattilaisten yhteistyön lisääminen. Palvelujärjestelmän uudistaminen on välttämätöntä, sillä väki vanhenee ja hyvinvointialueet ovat tällä hetkellä alijäämäisiä.

Keskustelua digipalveluista. Miten digipalveluissa huomioidaan todella vanhat, vaikeasti vammaiset, muistisairaat ja vaikeasti mielenterveysongelmaiset? Terttu Sorsa kertoo, että myös lähipalveluille on jätetty resursseja.

Palveluntarpeen arviointi hoidetaan jo nykyisin usein puhelimitse, mutta monille terveydenhuollon asiakkaille ei ole aina selvää, että puhelinkeskustelussa on kyse palveluntarpeen arvioinnissa. Myös selkokieliisyys ja viestintä tuntuu epäselvältä, sillä terminologiaa ei aina avata.

Digipalveluille asetettujen tavoitteiden realistisuus mietityttää. Onko tavoite (25 prosentista käyttäjistä digipalveluiden piirissä) realistinen? Terttu Sorsa huomauttaa, että tavoite 25 prosentista koskee koko väestöä, ei vain vanhuksia. Etenkin nuoret käyttävät digipalveluja sujuvasti. Vanhus- ja vammaisneuvosto pohtii, että Rautavaaralla kaikki ihmiset eivät kuitenkaan ole internetin tai edes puhelinyhteyksien äärellä.

Keskustelua siitä, ettei ainakaan vielä tavoitteet toteudu. Vanhus- ja vammaisneuvoston jäsen kertoo, ettei puhelimeen ole vastattu, joten ihmiset ovat kävelleet hakemaan apua terveyskeskuksesta. Puhelinpalvelut eivät ihmisiltä kuultujen kokemusten perusteella toimi.

Kysymys kotiin vietävistä palveluista. On epätietoisuutta, toimiiko turvaranneke kaikkialla, myös syrjäseuduilla.

Terttu Sorsa avaa seuraavaksi kotiin vietäviä palveluita.

Kotiin vietävät palvelut mietityttävät. Annetaanko vanhojen ihmisten edelleen asua omissa kodeissaan, vai pakotetaanko heidät asumaan lähemmäs keskustoja? Kuinka yhdenvertaisuus ja itsemääräämisoikeus toteutuvat haja-asutusalueilla ja syrjässä asuvien kohdalla? Mikä on vaihtoehto, jos kotisairaanhoidtoa ei tuoda syrjässä asuvien koteihin? Ilmeisesti kotiutus ei aina onnistu. Jatkuuko kotihoidon käyntien vähentäminen jo entisestään?

Sosiaalityöntekijöiden tärkeydestä pitää viestiä hyvinvointialueen suuntaan. Sosiaalityöntekijöillä on tärkeä rooli osana hyvinvointia. Terttu Sorsa arvioi, ettei kaikki sosiaalityöntekijöitä ei olla viemässä pois.

Nykytilanteessa vaikuttaa siltä, että ihmistä pompotellaan palvelusta toiseen. Pompottelun kaltaisesta ilmiöstä pitää päästä pois.

Terttu Sorsa kertoo liikkuvista palveluista. Ammatillaiset eri puolilla hyvinvointialuetta ovat käytettävissä ja käyvät hyvinvointipisteillä. Keskustelua siitä, saadaanko hoitajia liikkuviin palveluihin.

Terttu Sorsa kertoo, kuinka hyvinvointialueella yritetään yhteensovittaa perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidot toiminnot järkevästi. Vanhus- ja vammaisneuvostossa keskustellaan, että tavoite on hyvä.

Terttu Sorsa avaa väestörakenteen kehitystä tulevaisuudessa.

Vastaanottopalveluissa pyritään hillitsemään kustannuksien kasvua.

Terveyspisteissä käy palvelutarpeen mukaan työntekijöitä eri terveydenhuollon ammattilaisryhmistä. Terveyspisteen toimintaa koordinoidaan terveyskeskuksista käsin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapääällikkö Erik Räsänen avaa vanhus- ja vammaisneuvoston pyynnöstä kunnan näkökulmaa asiaan. Rautavaaran kunta on tyytyväinen siihen, että kunnassa säilytetään kaikissa skenaarioissa hyvinvointipiste. Viranomaisvalmisteluissa on huomioitu kunnan pitkät etäisyydet ja korkea sairastavuus.

Terttu Sorsa avaa, kuinka hoivan tarpeen vähentämiseen pyritään varhaisella tunnistamisella ja kotihoidon palveluilla.

Neuvostossa arvioidaan, että erittäin todennäköisesti seurakuntien ja järjestöjen rooli korostuu.

Keskustelua yhteisöllisestä asumisesta. Kuka sen ideoi ja järjestää?

Keskustelua omaishoitajien tilanteesta. Omaishoitajat joutuvat usein puolustamaan oikeuksiaan.

Keskustelua vuodeosastoista. Vuodeosastot ovat tulevaisuuden eri skenaarioissa kaukana.

Keskustelua ohjauksesta. Mistä saa jatkossa ohjausta, minne olla yhteyksissä terveyspalveluiden tai sosiaaliasioiden suhteen? Tuleeko selkeyttä, mistä ohjausta on jatkossa saatavissa? Asiakaspalveluasenne kuuluisi varmistaa. Myös henkilöstön vaihtuvuus on tehnyt vaikeutta kokonaisuuden hahmottamiselle ja palveluiden jatkuvuudelle. Lisäksi ikäihmisille pitäisi viestiä mahdollisimman saavutettavasti, läpinäkyvästi ja selkeästi. Ikäkeskuksen pitäisi palvella, mutta sieltä ei aina vastata, jolloin monet tukea tarvitsevat soittavat hätänumeroon.

Keskustelua hyvinvointialueen johtorakenteista. Hyvinvointialueiden organisaatorakenteet vaikuttavat monitasoitilta. Ovatko erilaiset johtoportaat tarpeen?

Keskustelua hyvinvointialueen palvelujärjestelmäuudistuksen viestinnästä. Viestintä ei ole ikäihmisten osalta saavutettavaa. Hyvä esimerkki on 150-sivuinen uudistuksesta kertova materiaali, josta on vaikea hahmottaa keskeistä sisältöä. Myös palveluiden suunnalla näkee, että käytetty terminologia on vaikeaa. Tehokas viestintä laskisi kustannuksia. Tarvitaan selkeämpää, yleiskielisempää viestintää, mitä palveluita Rautavaaralla on jatkossa käytössä ja mitä kunnan alueella tapahtuu.

Esittelijä

Vapaa-aika ja kulttuuripäällikkö Erik Räsänen

Päätösehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto antaa luvan Terttu Sorsalle osallistua kokoukseen pykälän käsittelyn ajaksi. Vanhus- ja vammaisneuvosto on tutustunut liitteisiin ja ottaa kantaa hyvinvointialueen palvelujärjestelmäuudistukseen.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto antaa luvan Terttu Sorsalle osallistua kokoukseen pykälän käsittelyn ajaksi. Vanhus- ja vammaisneuvosto on tutustunut liitteisiin ja on keskustellut hyvinvointialueen palvelujärjestelmäuudistuksesta. Keskustelua on kirjattu tämän luvun alkuun.

Liitteet

- 1 Lisäykset ja korjaukset aineistoon, PSHVA palvelujärjestöön,
- 2 palvelujen uudistus aluehallitus

Pohjoisen alueen vanhus- ja vammaisneuvostojen tapaaminen 30.4 lisäalassa

Vanhneuv 16.04.2024 § 12

Valmistelija

Maija Kärkkäinen

Pohjoisen alueen neuvostojen tapaaminen järjestetään lisäalassa kulttuurikeskuksen Karl Collan -salissa (Kirkkopuistonkatu 9) 30.4 klo 13-15 (kahvitarjoilu klo 12.30 alkaen).

Tapaamisen loppuun varataan 30-45 min. neuvostojen keskinäiselle keskustelulle.

Kuntien vanhus- ja vammaisneuvostoilta toivotaan mukaan edustajia tapaamiseen. Neuvostojen ilmoittautuminen tapahtuu 22.4.2024 mennessä.

Esittelijä

Vapaa-aika ja kulttuuripäällikkö Erik Räsänen

Päätösehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto valitsee edustajikseen tapaamiseen henkilöt Etunimi Sukunimi ja Etunimi Sukunimi.

Päätös

Vanhus- ja vammaisneuvosto valitsee edustajikseen tapaamiseen henkilöt Ilkka Roininen, Ritva Taskinen ja Rauha Partanen. Vanhus- ja vammaisneuvosto velvoittaa kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Erik Räsäsen ilmoittamaan henkilöt pohjoisen alueen neuvostojen tapaamiseen.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisasiahenkilö Laila Hytösen vierailuun valmistautuminen

Vanhneuv 16.04.2024 § 13

Valmistelija

Maija Kärkkäinen

Pohjois-Savon hyvinvointialueen vanhus- ja vammaisasiahenkilö Laila Hytönen vierailee Rautavaaran vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksessa 27.8.2024.

Vanhus- ja vammaisneuvosto valmistautuu vierailuun keskustelemalla, mitä kaikkea tapaamisessa otetaan huomioon. Vierailua valmisteltaessa voidaan myös pohtia, miten vammaisasioita tuotaisiin esiin Hytösen vierailulla.

Ennen Hytösen vierailua tai välittömästi vierailun jälkeen voisi järjestää avoimen yleisötilaisuuden, jossa rautavaaralaiset voisivat tavata Hytösen ja keskustella tämän kanssa.

Keskustelua

Keskustelua Hytösen vierailusta. Hytösen kokousvierailun yhteydessä järjestetään yleisötilaisuus, joka olisi vanhus- ja vammaisneuvoston kokouksen jälkeen.

Esittelijä

Vapaa-aika ja kulttuuripäällikkö Erik Räsänen

Päätösehdotus

Vanhus- ja vammaisneuvosto keskustelee vierailusta ja päättää, miten elokuiseen vierailuun valmistaudutaan.

Päätös

Laila Hytönen kutsutaan vanhus- ja vammaisneuvoston kokoukseen 27.8.2024. Yleisötilaisuus järjestetään välittömästi kokouksen jälkeen klo 14. Yleisötilaisuutta pitää mainostaa näkyvästi. Rautavaaran Invalidiyhdistys tarjoaa kahvitarjoilut. Tilaisuus järjestetään valtuustosalissa. Kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Erik Räsänen varaa valtuustosalin yleisötilaisuudelle 27.8.2024 klo 14 alkaen.

Kesäkuun lettukestien järjestäminen ja työryhmän valitseminen

Vanhneuv 16.04.2024 § 14

Valmistelija Maija Kärkkäinen

Vanhus- ja vammaisneuvosto on järjestänyt perinteisesti lettukestit kesäkuussa. Vanhus- ja vammaisneuvosto on perustanut lettukestejä varten erillisen työryhmän, joka vastaa tapahtuman järjestämisestä. Myös tänä vuonna lettukestejä on toivottu järjestettäväksi.

Esittelijä Vapaa-aika ja kulttuuripäällikkö Erik Räsänen

Päätösehdotus Vanhus- ja vammaisneuvosto päättää järjestää perinteiset lettukestit kesäkuussa ja valitsee työryhmän järjestämään lettukestejä. Työryhmään valitaan Etunimi Sukunimi, Etunimi Sukunimi ja Etunimi Sukunimi. Lisäksi valitaan kunnalta edustaja Etunimi Sukunimi ostamaan tarvikkeet lettukesteihin.

Päätös Vanhus- ja vammaisneuvosto päättää järjestää perinteiset lettukestit kesäkuussa ja valitsee työryhmän järjestämään lettukestejä. Työryhmään valitaan Maija Kärkkäinen, Ritva Taskinen ja Elina Kuosmanen. Lisäksi valitaan kunnalta edustaja Kirsi Karvinen ostamaan tarvikkeet lettukesteihin.

Muut käsiteltävät ja ilmoitusluontoiset asiat

Vanhneuv 16.04.2024 § 15

- 1) Rautavaaran kunnalle perustetaan hyvinvointi- ja kotoutumiskoordinaattorin työsuhte. Hyvinvointi- ja kotoutumiskoordinaattori vastaa erilaisista kunnan lakisääteisistä ennaltaehkäisevistä hyvinvointi- ja terveystalvueluista. Näillä näkymin vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerinä toimiminen siirretään hyvinvointi- ja kotoutumiskoordinaattorille.
- 2) Rautavaarapäivät järjestetään 28.–30.6.2024. Mahdollisuus ostaa mainospaikka Vaaralla palaa -lehdestä omalle yhdistykselle. Rautavaarapäivien yhteydessä järjestetään juhlakulkue lauantaina 29.6. Yhdistyksiä toivotaan mukaan juhlakulkueeseen. Yhdistykset ovat tervetulleita järjestämään ohjelmaa Rautavaarapäiville.
- 3) Savonetti tarjoaa ikäihmisille apua digiasioissa kerran kuukaudessa Rautavaaran kunnankirjastolla. Maaliskuun ensimmäisessä digityöpajassa kävi kahdeksan (8) ihmistä. Huhtikuussa Savonetti on kirjastolla torstaina 4.4. Viimeisen kerran kevään aikana Savonetti järjestää digiopastusta torstaina 2.5.2024.
- 4) Rautavaaran kunnankirjasto siirtyy Aurora-lainausjärjestelmästä Quria-järjestelmään. Kun lainausjärjestelmästä siirrytään toiseen, lainaaminen kirjastokortilla ei onnistu toukokuun loppupuolella noin parin viikon ajan. Voi olla, että kirjasto pyritään silti pitämään auki mahdollisimman normaalisti. Kirjasto on liittynyt osaksi Cineast-palvelua.
- 5) Rautavaaran vanhus- ja vammaisneuvosto järjestää yhdessä SPR:n Rautavaaran osaston kanssa omaishoitajille ja heidän hoidettavilleen ja omaishoitoa harkitseville virkistyspäivän 29.5.2024 klo 10–14 seurakuntatalolla. Asiantuntijavieraksi on lupautunut SPR:n Savo-Karjalan STEA Ruokaa ja osallisuutta -hankkeen Jaana Vilhunen ja Pohjois-Savon Omaishoitajat ry:n toiminnanjohtaja Johanna Nikonen. Virkistyspäivän aikana tarjotaan osallistujille keittolounas ja kahdet kahvit. SPR:n ystävänpalvelun vapaaehtoiset ovat auttamassa päivän aikana apua tarvitsevia.
- 6) Huomenna (17.4.) hyvinvointialueen vammaisneuvoston kokous.
- 7) Keskustelua kylävierailusta Kangaslahden suuntaan. Vierailu voisi olla elokuussa, mutta ei päällekkäin Laila Hytösen vierailun tai Pajarinteen lettukestien kanssa. Ritva Taskinen ja Rauha Partanen suunnittelevat reissun.

Esittelijä

Vapaa-aika ja kulttuuripäällikkö Erik Räsänen

Päätösehdotus

Merkittään muut käsiteltävät ja ilmoitusluontoiset asiat tiedoksi.

Päätös

Merkittiin muut käsiteltävät ja ilmoitusluontoiset asiat tiedoksi.